

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. d)
Psihologie

Varianta 6

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I TÉTEL **(30 pont)**

Írja a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válaszlehetőség van!

1. A gyalogosok tudják, hogy átmehetnek az úttesten, amikor a jelzőlámpa zöldre vált; ez utal az érzékelés egyik tulajdonságára, mely az:
 - a. információs értéke
 - b. minősége
 - c. tartóssága
 - d. érzelmi tonalitása
2. Az észlelés tartóssága, általában:
 - a. sokkal nagyobb, mint az inger hatásának időtartama
 - b. sokkal kisebb, mint az inger hatásának időtartama
 - c. megegyező az inger hatásának időtartamával
 - d. fordítottan arányos az inger erősségével
3. A képzet csak a következő tulajdonságot tükrözi:
 - a. érzelmi
 - b. konkrét
 - c. elsődleges
 - d. erkölcsi
4. Színházi előadás megtekintésének igénye, egy olyan szükséglet mely:
 - a. anyagi
 - b. elsődleges (velünk született)
 - c. másodlagos (szerzett)
 - d. Maslow A.H. piramisának alapján van
5. Ilona nevetésben tört ki és felkiált az örömtől, amikor megtudta, hogy bejutott az egyetemre. Ebben az esetben a kiemelt érzelmi folyamat sajátosságát nevezik:
 - a. kitartásnak
 - b. befolyásolhatóságnak
 - c. kifejeződésnek
 - d. kreativitásnak
6. Tapasztalattal rendelkező autóvezető, képes egy időben több műveletet végezni vezetés közben melyek készségszintűek lettek. Ebben az esetben, megjelenő figyelemforma:
 - a. akaratlan
 - b. akaratlagos
 - c. postvoluntáris
 - d. expektatív

7. András szeretne nyerni egy atlétika versenyen. Ezért, neki három hónapon keresztül edzenie kell minden nap. A célja elérésében résztvevő akarati minőség az/a:
- függetlenség
 - kitartás
 - befolyásolhatóság
 - eltávolodás
8. A kreativitást pozitívan befolyásoló tényezők egyike az, a:
- konvergens gondolkodás
 - konzervativizmus
 - sajátos képességek jelenléte
 - gondolkodás merevsége
9. A motiváció azon formája, amelynek kiváltó forrása külső, sugallt vagy rákényszerített az, a:
- külső
 - belső
 - relatív
 - kapcsolati
10. Az a nyugtalanság, bizonytalan állapot, melyet a személy átél, amikor közönség előtt kell, beszéljen, és nem kapja a szavakat, egy példa a/az:
- szenvédélyre
 - emócióra
 - érzésre
 - érzelmi diszpozícióra

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A baloldali oszlopban a gondolkodás műveletei vannak felsorolva, a jobboldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz kijelentések. Írják a vizsgalatra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes párosítását!

a. Összehasonlítás	1. Az, a művelet mely egy teljes osztály, kategória alapvető, közös tulajdonságainak mentális szintű kivonásából tevődik össze.
b. Elvonatkoztatás	2. Magába foglalja, egy adott kritérium alapján, legalább két tárgy közötti hasonlóság és a különbség mentális térben való kiemelését.
c. Analízis	3. Az elvonatkoztatás fordított művelete, túlnyomórészt szintetikus/összefoglaló
d. Általánosítás	4. A tárgy mentális síkon való felbontása annak részelemeire.
	5. Általánosból indul ki az érvelés és a következtetés által jut el az egyedi esetig.

12 pont

B.

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

Az emlékezetnek reprodukzív jellege van, vagyis minél inkább hűségesebb annál inkább hatékonyabb, ugyanakkor a képzelet eredményei annál inkább értékesebbek, minél inkább különböznek az egyén meglévő személyes tapasztalataitól, főleg attól, amit a társadalom megszerzett.

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre!

1. Nevezzen meg két lelki folyamatot/jelenséget melyre utalást talál a szövegben! **4 pont**
2. Pontosítsa három jellemzőjét az 1. pontban megnevezett lelki folyamat/jelenség egyikének! **6 pont**
3. Alkosson egy példát, amelyben szemlélteti a képzelet formáinak egyikét! **4 pont**
4. Érveljen hozzávetőlegesen 5 sorban az mellett, hogy a logikus memória termékenyebb, mint a mechanikus memória! **4 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

Ismeretlen apa gyermekeként, Balthazar különböző, szerény örökbefogadó családokban élt tisztességes emberekkel körülvéve, akik saját gyermekük mellé még egy pár éven át egy árvát örökbefogadtak. Alapos tanulmányokat végezve, nagyon fiatalon felesküdt rá, hogy "talpra áll": valódi identitása, hogy értelmiségi ember legyen. Különböző ösztöndíjak segítségével megtanulta a görög, a latin, az angol, a német és a spanyol nyelvet, az általános műveltségének megszerzése érdekében megrohmozta a nyilvános könyvtárakat, felkészült és felvételt nyert Franciaország egyik legjobb iskolájába, több egyetemi diplomát is megszerezve. Ha íráson keresztül nem találta volna meg az útját, és ha nem döntött volna úgy, hogy ennek szenteli magát, az egyetemi eredmények konformista – egyetemi tanár vagy miniszteri tanácsadói - munkára kellett volna, vezessék. Furcsa módon könyveiben nem írja le azt a környezetet, amelyhez a társadalmi felemelkedés után tartozott, hanem azt, amelyben az első éveit töltötte. Ez kétségkívül magyarázza munkájának harmóniáját, a nyilvános sikerét és természetesen az értelmiségiek megvetését. (...) Balthazar Balsan nem tudott válaszolni a kritikára: ezen a területen nem játszott. Gyűlölte a támadást, és nem volt agresszív, regényíróvá azért vált, hogy megénekelje az életet, a szépséget és annak összetettségét. Felháborodni csak fontos dolgok miatt, de önmagáért nem szokott. Az egyetlen reakciója az volt, hogy kitart és vár, amíg a dolgok elmúlnak. (...) Törékeny, érzelmes, a könyvek írásait használta fel, hogy megtalálják azt az egyensúlyt, amelyet a való életben nem talál.

(Eric-Emmanuel Schmitt, „Cea mai frumoasă carte din lume”)

A fenti szövegből kiindulva, válaszoljon az alábbi követelményekre:

- A. Említse meg Jung C.G. elmélete alapján, *Balthazar* temperamentum típusát. Pontosítson a szöveg alapján két gondolatot/kijelentést, amely alátámasztja adott válaszát! **6 pont**
- B. Úgy gondolja, hogy *Balthazar* egy olyan ember volt, aki képes intenzív, akaratlagos és hosszantartó erőfeszítésekre? A szövegrészt felhasználva pontosítson egy okot, amellyel az adott válaszát igazolja! **4 pont**
- C. A szöveg kiemeli, *Balthazarral* kapcsolatosan, hogy *valódi identitása, hogy értelmiségi ember legyen!* Említsen meg két érvet, amely ezt a tényt igazolja! **6 pont**
- D. Mutassa be, hozzávetőlegesen fél oldal terjedelemben, *Balthazar* jellemét, G. W. Allport elmélete alapján, kiemelve egy kardinális és két fő vonását jellemének! **10 pont**
- E. Fogalmazzon meg egy érvet, amelyel cáfolja a következő állítást *a személyiségnek teljes mértékben velünk született jellege van!* **4 pont**